

ГНАТОВСЬКА А. І.

Чернівецький факультет Національного університету
«Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук

ПОВНОВАЖЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ УПРАВЛІНЬ ДЕРЖАВНОЇ КАЗНАЧЕЙСЬКОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

В Україні з 1997 року застосовується казначейська форма обслуговування Державного бюджету України.

Після затвердження місцевих бюджетів місцеві фінансові органи подають за місцем обслуговування до органу Казначейства рішення про затвердження відповідних бюджетів, програми соціально-економічного та культурного розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць, цільові програми з інших питань місцевого самоврядування, затвержені рішеннями про місцеві бюджети.

Головним завданням казначейської форми обслуговування державного бюджету є сприяння оптимальному управлінню доходами та видатками бюджету відповідного рівня.

Бюджетно-правовий статус Державної казначейської служби та її управлінь закріплені Бюджетним Кодексом України.

Територіальні управління Державної казначейською служби України при обслуговуванні місцевих бюджетів здійснюють операції: за платежами, які є доходами загального фонду місцевих бюджетів на відповідний рік; за платежами, які є доходами спеціального фонду місцевого бюджету; за платежами, які розподіляються між загальним та спеціальним фондами місцевих бюджетів; за платежами, які розподіляються між рівнями місцевих бюджетів, за коштами, тимчасово віднесеними на доходи місцевого бюджету, що підлягають розподілу, за іншими платежами, які тимчасово віднесені на доходи місцевого бюджету.

Основні завданнями, які стоять перед управліннями Державної казначейською служби України щодо виконання місцевих бюджетів закріплені в Наказі Міністерства фінансів України від 23.08.2012 № 938 (<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1569-12>).

Обов'язкові платежі, що наповнюють місцевий бюджет надходять на рахунок, що відкритий в управлінні Державної казначейською служби України. Сплата таких платежів можлива через каси установ банків, підприємств поштового зв'язку та органи місцевого самоврядування.

Управління Державної казначейської служби вступають у правовідносини з суб'єктами бюджетних правовідносин, наприклад, у разі виявлення в процесі казначейського обслуговування невідповідності показників затверджених бюджетів бюджетному законодавству органи Казначейства інформують для прийняття відповідного рішення в межах

встановлених повноважень в частині, що не суперечить бюджетному законодавству: Міністерство фінансів України — стосовно обласних бюджетів і бюджету міста Києва; обласні державні адміністрації — стосовно районних та міських (міст обласного значення) бюджетів; міську державну адміністрацію в місті Києві — стосовно районних у цих містах бюджетів; районні державні адміністрації — стосовно міських (міст районного значення), сільських, селищних бюджетів та бюджетів їх об'єднань; виконавчі органи міських рад — стосовно бюджетів районів у місті, сільських, селищних чи міст районного значення, що входять до складу цих міст та виконують рішення відповідних рад про місцеві бюджети.

Територіальні управління Державної казначейської служби складають та подають відповідним місцевим фінансовим органам звітність про виконання місцевих бюджетів за встановленими формами. Зведені показники звітності про виконання бюджетів одночасно подаються територіальними управліннями фінансовим органам місцевих державних адміністрацій та виконавчих органів відповідних місцевих рад на умовах, передбачених частиною першою цієї статті. Квартальний та річний звіти про виконання місцевого бюджету подаються до відповідної місцевої ради місцевою державною адміністрацією, виконавчим органом відповідної місцевої ради або сільським головою у двомісячний строк після завершення відповідного бюджетного періоду. Перевірка річного звіту здійснюється Рахунковою палатою.

Територіальні управління Державної казначейської служби України здійснюють організацію виконання бюджетів та керівництво всіма бюджетними коштами. У процесі казначейського обслуговування державного бюджету територіальні управління Державної казначейської служби України обслуговують місцеві бюджети на основі ведення єдиного казначейського рахунку — це система бюджетних рахунків, на яких: 1) відображається баланс єдиного казначейського рахунку як результат операцій на всіх реєстраційних рахунках; 2) відбувається рух коштів за доходами і видатками держбюджету відповідно до бюджетної класифікації; 3) відбувається рух коштів у місцевих бюджетах; 4) відображаються результати виконання бюджету за доходами і видатками (Фінансова енциклопедія / за заг. ред. О. П. Орлюк. 2008, с. 191).

Територіальні управління Державної казначейської служби здійснюють розподіл платежів між місцевими бюджетами, проводять повернення помилково або надмірно сплачених платежів, формують розрахункові документи і проводять відшкодування податку на додану вартість на підставі висновків органів Державної податкової служби або судових рішень; здійснюють місячну, квартальну та річну звітність про виконання бюджету, надають інформацію про виконання державного бюджету за доходами та іншими надходженнями органам стягнення.

Отже, Державна казначейська служба України, як орган виконавчої влади має розгалужену систему територіальних управлінь по всій державі, які здійснюють облік всіх бюджетних коштів, контролюють їх рух та знаходження й визначають фактичну наявність бюджетних коштів на усіх рівнях. Органи Державної казначейської служби засвідчують результат правовідносин з виконання місцевих бюджетів, оскільки вони ведуть облік усіх надходжень, що належать місцевим бюджетам. Державна казначейська служба та її управління здійснюють діяльність спрямовану на збір та концентрацію бюджетних коштів в єдиній системі рахунків, створюють та надають інформацію про стан виконання бюджетів, що дає можливість оцінити якість складеного бюджетного плану та його ефективність; перші на практиці виявляють недоліки бюджетного плану на поточний період, про що терміново повідомляють відповідний орган влади; сприяють погашенню внутрішньо-касових розривів, що сприяє економії бюджетних коштів.

АНДРІЙЧУК А. В.

Чернівецький факультет

Національного університету «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права

ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗМЕЖУВАННЯ ФУНКЦІЙ ТА ПОВНОВАЖЕНЬ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

Саме у функціях та повноваженнях проявляється сутність конкретного органу, його природа та соціальне призначення. На сьогоднішній день, у науковій та юридичній літературі, а також у деяких нормативно-правових актах, часто зустрічається розбіжності щодо визначення функцій та повноважень того чи іншого органу. Не виключенням є і формулювання функцій та повноважень Національного банку України — нечітке розкриття та «плутання» їх змісту, отождолення один з одним.

Функції та повноваження Національного банку України (банку) прописані у законі України «Про Національний банк України». Безумовно, їх чітка регламентація допомагає зрозуміти особливості правового становища Національного банку України та взаємодії його органів.

Щодо функцій Національного банку — ми можемо детально їх розглянути за допомогою ст. 7 вищевказаного закону. А от повноваження Банк виконує за допомогою таких своїх органів, як Рада Національного банку та Правління Національного банку. Тому, можемо зробити